

Overzicht van alle aanbevelingen uit de adviezen en rapporten rondom de archivering van chatberichten

Organisatie	Doet aanbeveling aan	Aanbeveling inhoud	Status
ACOI	Staatssecretaris Cultuur en Media	Vraag aan de algemene rijksarchivaris om spoedig een openbare reactie uit te brengen op dit advies van het Adviescollege.	Overgenomen
ACOI	Bewindslieden BZK en OCW	Pas aan de hand van dit advies en de reactie van de rijksarchivaris het rijksbeleid voor berichtendiensten aan. Vertaal het beleid in een gezamenlijk ontwerp voor een aanvulling op de selectielijsten van alle ministeries, en volg daarvoor de wettelijke procedure zoals het betrekken van de rijksarchivaris en een of meer onafhankelijke deskundigen.	Overgenomen
ACOI		Overheidsorganisaties moeten werkgerelateerde chatberichten van hun bewindslieden, bestuurders en de ambtelijke top opnemen en archiveren in een door de organisatie beheerd systeem (conform de zogeheten sleutelfunctie methodiek) ¹ .	Overgenomen
ACOI		Archiveren moet niet per stuk en handmatig gebeuren, maar structureel, als geheel en zoveel mogelijk geautomatiseerd.	Overgenomen
ACOI		Alle overige overheidsmedewerkers moeten chatberichten op hun telefoon kunnen laten staan en deze berichten zelf wissen als ze niet meer nodig zijn.	Wordt nader verkend (Advies ACOI en ARA spreken elkaar deels tegen)
ACOI		Overheidsorganisaties dienen voor chatberichten een aanvulling op hun selectielijsten te maken, in samenspraak met de archivaris en onafhankelijke deskundigen.	Overgenomen
ACOI		Bewaar de aldus beheerde chatberichten van bewindslieden en bestuurders blijvend. Voor chatberichten van de ambtelijke top is het advies om deze tijdelijk te bewaren, bijvoorbeeld gedurende vijf tot tien jaar.	Overgenomen

¹ De sleutelfunctie methodiek is de Nederlandstalige term voor de Capstone Methode. Deze door de National Archives and Records Administration (NARA) in de VS ontwikkelde methode is gebaseerd op het uitgangspunt dat sleutelfuncties zogenoemde informatie-knooppunten zijn waar informatie van de gehele organisatie op een centraal punt bij elkaar komt. Door die informatie te bewaren valt het handelen van de organisatie op hoofdlijnen te reconstrueren. Daarmee wordt ook het toekomstig (historisch) onderzoek geborgd.

Organisatie	Doet aanbeveling aan	Aanbeveling inhoud	Status
ACOI		Voor de uitvoerbaarheid van dit advies dienen personen in sleutelfuncties werkgerelateerde chatconversaties te scheiden van privé- en partijpolitieke chatberichten.	Overgenomen
ACOI		Het Adviescollege adviseert dat personen in sleutelfuncties hun werkgerelateerde chatberichten niet wissen, totdat deze onder beheer gebracht worden.	Deels overgenomen (wel voor bewindspersonen, niet voor overige sleutelfuncties.)
ACOI	Staatssecretaris van OCW	Bespoedig, gezien de maatschappelijke discussie, de vaststelling van een aanvulling voor chatberichten op de selectielijsten van de ministeries.	Overgenomen
ACOI		Investeer binnen het meerjarenplan informatiehuishouding in technologische innovatie voor het archiveren van chatberichten. Breng in beeld welke technologie beschikbaar en bruikbaar is voor het geautomatiseerd afvangen én duurzaam toegankelijk houden van chatberichten en bepaal wat de vereisten zijn voor verdere ontwikkeling van technologie. Zorg ervoor dat techbedrijven vanaf het begin betrokken kunnen zijn bij de ontwikkeling en niet pas bij aanschaf van software en andere diensten. Benut alle mogelijkheden die inkoop- en aanbestedingsregels hiervoor bieden. Stimuleer of eis ontwikkeling als open source. Werk hierbij samen met andere overheidsorganen: Hoge Colleges van Staat, zelfstandig bestuursorganen en de koepelorganisaties voor gemeenten (VNG), provincies (IPO) en de waterschappen (UvW).	Overgenomen
ACOI	staatssecretaris Cultuur en Media	Zorg ervoor dat selectielijsten ook onder de Archiefwet 2021 een centrale rol houden. Keuzes over het beheren én dus het bewaren van overheidsinformatie moeten altijd berusten op publieke waardering. Als een organisatie ervoor zou kiezen bepaalde categorieën documenten slechts kort te bewaren of vernietiging door individuele medewerkers toe te staan, dan moet ook dat blijken uit selectielijsten. Een vergelijkbare aanbeveling is ook al opgenomen in het rapport van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed.	Overgenomen
ACOI	staatssecretaris Cultuur en Media	Maak werk van de beloofde aanpassing van het Archiefbesluit ten behoeve van een frequente actualisering van selectielijsten. Ook de effectiviteit van de beheer en bewaarstrategie van chatberichten moet gevolgd worden en zo nodig moet de aanpak worden herzien en publiekelijk verantwoord.	Overgenomen

Organisatie	Doet aanbeveling aan	Aanbeveling inhoud	Status
ARA		het advies van het Adviescollege nog op enkele punten verder uit te werken, met name door goed en precies te kijken wie – vanuit de belangen van de Archiefwet – voor de archivering van chatberichten als sleutelfunctie moeten worden aangemerkt;	Overgenomen
ARA		de gebruikelijke procedure voor afstemming via selectielijsten te doorlopen, waardoor maatwerk per organisatie mogelijk is;	Deels overgenomen (onderzocht wordt of een versnelde vaststelling van selectielijsten mogelijk is)
ARA		chatberichten van de hogere ambtelijke top blijvend bewaren. Denk hierbij aan sleutelfuncties als de secretaris-generaal, de plaatsvervangend secretaris-generaal en de directeur-generaal;	Niet overgenomen (Wordt nader verkend in op te zetten model selectielijst)
ARA		chatberichten van de lagere ambtelijke top tien jaar te bewaren ² in verband met mogelijke Woo-verzoeken en parlementaire onderzoeken. Denk hierbij aan alle overige sleutelfuncties die in de selectielijst zijn opgenomen en niet tot de TMG-functies of bewindspersonen behoren. Deze termijn sluit aan op de voorgenomen verkorting van de overbrengingstermijn.;	Deels overgenomen (Wordt nader verkend in op te zetten model selectielijst)
ARA		de chatberichten van overige overheidsmedewerkers kunnen op de telefoon blijven staan. Het is echter essentieel om te verduidelijken of chatberichten er wel of niet zijn. Leg daarom een korte termijn vast in een selectielijst waarna de berichten automatisch vernietigd kunnen worden;	Wordt nader verkend (Advies ACOI en ARA spreken elkaar deels tegen)
ARA		neem de financiële sector als voorbeeld voor de chatberichten van sleutelfuncties. Deze sector kent al veel langer oplossingen om chatberichten uit berichtenapps te halen en zo onder beheer te brengen.	Overgenomen
IOE	minister van BZK	Breng de Instructie bewaren chatberichten in lijn met de eisen van de Archiefwet.	Overgenomen

² Dit heeft betrekking op het voorstel van het Adviescollege om chatberichten van sleutelfuncties als bewindspersonen en bestuurders over te brengen naar het Nationaal Archief en de chatberichten van overige sleutelfuncties, zoals de ambtelijke top, na afloop van de bewaartermijn te vernietigen.

Organisatie	Doet aanbeveling aan	Aanbeveling inhoud	Status
IOE	minister van BZK	Hanteer ruimere criteria om chatberichten te archiveren en/of neem in de instructie de verplichting op om de criteria vast te leggen in de selectielijsten.	Overgenomen
IOE	minister van BZK	Neem in de rijksbrede instructie de regel op dat een overheidsorgaan, als er chatberichten uit een telefoon worden geëxporteerd, handelt volgens de archiefwettelijke regels voor migratie dan wel vervanging.	Overgenomen
IOE	minister van BZK	Pas de van de instructie afgeleide producten aan, zodat ze in lijn zijn met de eisen van de Archiefwet.	Overgenomen
IOE	minister van BZK	Zorg bij het maken van nadere instructies die gerelateerd zijn aan de Archiefwet, voor een goede toets aan de Archiefwet.	Overgenomen
IOE	minister van OCW	Informeel, in afwachting van de nieuwe Archiefwet, overheidsorganen nader over de afbakening van het begrip "archiefbescheiden".	Overgenomen
IOE	minister van OCW	Verduidelijk dat ook in de nieuwe Archiefwet.	Overgenomen
IOE	minister van OCW	Garandeer in de nieuwe Archiefwet dat bij de waardering van informatie rekening wordt gehouden met de belangen voor bedrijfsvoering, verantwoording en cultureel erfgoed.	Overgenomen
IOE	minister van OCW	Voorkom dat overheidsorganen op eigen houtje kunnen beslissen om archiefbescheiden niet in beheer te nemen.	Overgenomen
IOE	minister van OCW	Borg dat gemaakte afwegingen kenbaar en navolgbaar zijn.	Overgenomen
RC IHH		beleid middel onafhankelijk op te zetten en in samenhang ontwikkeld, zodat over alle middelen heen adequaat en eenduidig op nieuwe ontwikkelingen kan worden ingespeeld;	Overgenomen
RC IHH		om het advies van het Adviescollege uit te kunnen voeren, moeten personen in sleutelfuncties werkgerelateerde chatberichten scheiden van privé- en partij-politieke chatberichten. Het is aan te bevelen hier overheidsbreed beleid op te maken en uitvoering aan te geven. Dit zal alleen werken wanneer het ook overheidsbreed op gestandaardiseerde wijze wordt ingevoerd.	Overgenomen
RC IHH		op korte termijn stil te staan bij de vraag of de huidige bevoegdheden en mandaten van zowel de relevante bewindspersonen als de CIO-Rijk en de CIO's voldoende zijn om hier sturing aan te kunnen geven.	Overgenomen
RC IHH		om de werkplek van overheidsprofessionals drastisch te verbeteren. De werkplek van de toekomst moet als het ware privacy, openbaarheid, veiligheid en archiveren op voorhand, ofwel "by design", mogelijk maken.	Overgenomen

Organisatie	Doet aanbeveling aan	Aanbeveling inhoud	Status
PA		<p>De Handreiking wijkt echter op drie belangrijke punten af van de Archiefwet, namelijk ten aanzien van</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) het soort Chatberichten dat moet worden bewaard, te weten Chatberichten die verband houden met de 'uitvoering van taken van het overheidsorgaan'; dat is een ruimer begrip dan het in de Handreiking gehanteerde 'bestuurlijke besluitvorming'; (ii) de verantwoordelijkheid voor de schifting (het overheidsorgaan en niet de ambtenaar zelf); en (iii) de aansluiting bij de selectielijsten van overheidsorganen (de juridische grondslag op basis waarvan bepaalde Chatberichten mogen worden verwijderd). <p>De Handreiking is ook strijdig met de Woo waar de Handreiking uitgaat van een engere interpretatie van Chatberichten dan het documentbegrip in de Woo.</p> <p>De geïdentificeerde knelpunten kunnen worden weggenomen door er op aan te dringen de Handreiking op die punten te laten wijzigen en volledig te laten aansluiten bij de eisen uit de Archiefwet en de Woo.</p>	Overgenomen